

# Úgy elmegyek, hírt se halltok felőlem...

Válaszúti népdal feldolgozása /

Folksong setting from Válaszút (Transylvania)

SÁNDOR László

(\*1975)



## Előadói utasítások

Hangszerelés:

A partitúra felső három sorát - melyben a keretezett anyagok láthatók - „csengő-bongó” hangszerek játsszák. Javasolt hangszer-összeállítások:

**hárfa, zongora, cimbalom**

vibrafon, zongora, vibrafon

zongora, hárfa, vibrafon

vibrafon, cimbalom, hárfa (stb.)

Az alsó szisztémák anyagát - ahol az egész hangok láthatók - szordinált vonósok szólaltatják meg. A három vonós szólam lehet három szóló vonóshangszer is - a darab eredeti elképzelése szerint is így van. Ha vonósegyüttes szólaltatja meg ezeket a sorokat - ez esetben a szólamok taglétszáma ne legyen ötnél több! - akkor karmesterre van szükség, aki egyértelműen jelzi a hangváltásokat. A vonós anyag javasolt hangszer-összeállításai (minden esetben szóló és együttes értelmében is):

**3 hegedű**

2 hegedű, brácsa

2 hegedű, cselló

hegedű, brácsa, cselló

## Játékmód - kottakép:

Irányadó tempójelzés: ♩ = 60

A ritmusértékek sem egzakt hanghosszúságokat sem a hanghosszúságok közötti pontos arányt *nem* jelölik. A hanghosszúságok és az arányok csak hozzávetőlegesek. Az előadók a keretben látható anyagokat többé-kevésbé szabadon szólaltatják meg. Mindig a legfelső sor (1) játékosa indít, a többiek - ahogy a kottakép is sugallja - kis késéssel követik őt. A dallamsor végére nem feltétlenül a kezdő játékos ér először: bárhogyan is alakul, a három játékos be kell várja egymást a záróhang hosszú kizengetésével, a következő dallamsort az első játékos csak ez után indíthatja. Az előadásnál arra kell törekedni, hogy a négysoros népdal sorszerkezete végig jól kivehetően érezhető maradjon, ugyanakkor hallható legyen, hogy maga a dallamsor is elemekből áll. Két elem között kis várakozás van, dallamsorok között hosszabb várakozás. E várakozás átzengetett - tehát nincs szünet - ha két keretes anyag között kötőív van, illetve szünetes - csenddel elválasztott - ha két keretes anyag között nincs kötőív. A sorvégi kizengetés nem feltétlenül csak a záróhangra vonatkozik, hanem a zenei anyag utolsó pár hangja is zenghet akkord-szerűen.

✓ □ : ez a jel meghatározatlan hosszúságú, viszonylag rövid szünetet jelent.

Ha a keret bal felső sarkában (8va), vagy (8vb) jel látható, akkor az adott elem a játékos szabad döntése alapján játszható egy oktávval feljebb, vagy lejjebb. Egy adott elem oktávval lejjebb abban az esetben is játszható, ha annak zenei anyaga a választott hangszer (pl. cimbalom, vagy vibrafon) hangterjedelmén felfelé túlnyúlik.

A vonósok anyagában látható kottafejek, bár hosszú tartott hangokat jelentenek, *nem* egész kották a szó hagyományos értelmében. A darab folyamatában ezek különböző hosszúságúak lesznek, tehát nem szükséges, hogy bármilyen értelemben négy ütést érjenek. Minden hang szigorúan a következőig tart. A játékosoknak figyelniük kell egymás szólamát, és a hangokat a vízszintes síkot időegyesnek tekintve a kotta vizuális élménye alapján kell váltaniuk. A hangok leírt sorrendjét is be kell tartani, tehát egyik játékos sem léphet tovább a következő hangjára, amíg a másik két játékos el nem indította az ő sorra következő hangját.

E szakasz karakterében a simaság, változatlanság, nyugalom kell mindenképp előtt érvényesülni. Egyik hang se legyen hangosabb a másikinál. Természetes üveghangok használata megengedett. A sorok végén látható és a következő sorban kis hangjegyig tartó kötőív csupán nyomatékosítja, hogy sorváltás esetén is el kell tartson egyik hang a másikig. Ismétléskor az átkötés (szaggatott kötőív) értelemszerűen a harmadik dallamsorra vezet vissza. Ekkor, tehát az ismétléskor a harmadik szólamnak sincsen még szünete, hanem ő is tartja utolsó hangját (E) az ismétléskor megszólaló első hangjáig (A). Amikor a negyedik dallamsor másodszor, tehát utoljára szól meg, a harmadik szólam utolsó hangja (E) észrevétlenül kiszáll (kiúszik) és csak D-hangok szólnak koronával.

Az előadás menete:

A darabot a „csengő-bongó” hangszerek indítják (keretes anyag). Ők végigjátsszák a 4 soros „népdalt”, ekkor a vonósok még nem szólnak. A vonósok belépése akkor történik, amikor a „csengő-bongó” hangszerek belekezdnek a 3-4. dallamsor ismétlésébe (a vonósoknak nem kell pontosan a sorkezdettel egy időben belépniük, megvárhatnak 4-8 megszólaló hangot). A vonósok egyszer játsszák végig a négy dallamsort, az utolsó kettőt ismételve, és a koronás D-hangokkal csendesen kiúszva abbahagyják a játékot, bárhol is tartanak a „csengő-bongó” hangszerek. A két csoport dallamsorait nem kell időben egymáshoz igazítani. Amikor a „csengő-bongó” hangszeresek hallják, hogy a vonósok kiszálltak, azt a dallamsort, amiben éppen vannak még végigjátsszák. Azután már nem kezdenek bele újba, hanem a szóban forgó sor záróhangját hosszan (eltűnésig) kizenetik. A „csengő-bongó” csoport a népdal 3-4. sorát minden „versszakban” megismétli! A két csoport anyaga elvileg véget érhet pont egyszerre is, ez azonban nagyon ritka eset és nem is kell törekedni rá.

## Instructions:

### Instruments:

The proposed instrumentation is: harp, piano, cimbalom, 3 strings con sordino. The upper three lines of the score has to be played by keyboard and plucked string instruments, or pitched percussion, and/or cimbalom. For example:

**harp, piano, cimbalom**

vibraphone, piano, vibraphone

piano, harp, vibraphone

vibraphone, cimbalom, harp (etc.)

The lower systems should be played by string con sord. For example:

**3 violins**

2 violins, viola

2 violins, violoncello

violin, viola, violoncello

The tempo is approximately  $q = 60$

The rhythm should be played in regard to the written music, but quite free. The score doesn't show the exact durations of notes and the exact ratios between the note durations. The 'whole' notes in the strings are not real whole notes in the traditional sense of the term. Notes last to the next note. The music of the upper three instruments consists of patterns framed by bold lines. There should be no silence between the patterns connected with a slur, in this case the last note of the pattern should be held until to the beginning of the next pattern. There are rests between the patterns not connected with slur, but separated with rest sign:



(this rest has no exact duration).

There is no silence or rest between the notes of strings. Their notes should be held to the next note even in case of line or page break.

### **Execution of performance:**

The harp-piano-cimbalom trio starts the piece and plays the folksong a few times with the inner repetition (the repetition of 3<sup>rd</sup> and 4<sup>th</sup> line of the song - a line of the song contains three patterns). The strings start when the other instruments play the first inner repetition. The strings have to follow the order of the notes written in the score, that is, each string player must wait for a note played by the others before playing the next note. The strings play the whole song only one time (with inner repetition), and finish with a long 'D' no matter where the harp-piano-cimbalom trio is in the piece. Harp, piano, and cimbalom players perceiving the end of the strings' section go on and play the line which they already have begun till the end of the line and finish the piece with a long note. The music of the harp-piano-cimbalom trio has to be perceived as a four-line folk-song, in spite of its separation to patterns. The character of the strings should be very soft, calm and pianissimo.



# Úgy elmegyek, hírt se halltok felőlem...

Válaszúti népdal feldolgozása / Folk-song setting from Válaszút (Transylvania)

SÁNDOR László

♩ = c. 72

**Harp**

I. *p* *mp* *3* *p*

**Piano**

II. *p* *pp* *(8va)* *p*

**Cimbalom**


III. *mp* *3* *p* *p* *pp*

I. *p* *mp* *pp* *p* *pp*

II. *mp* *p* *(8va)* *p* *p* *pp*

III. *p* *mp* *(8vb)* *p*

## Strings

Start at the mark:  (see instructions on the next page!)

1. *pp* con sord., senza vibr.

2. *pp* con sord., senza vibr.

3. *pp* con sord., senza vibr.

1.

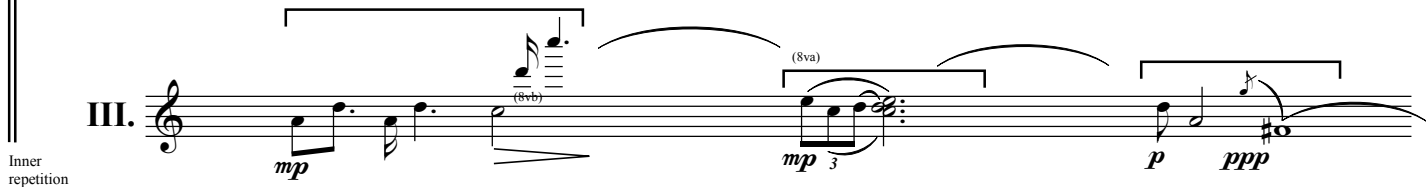
2.

3.





I. 

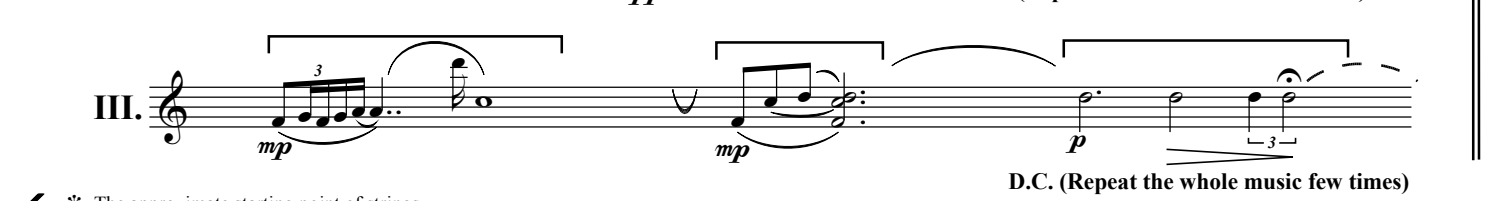
II. 

III. 

Inner repetition

I. 

II. 

III. 

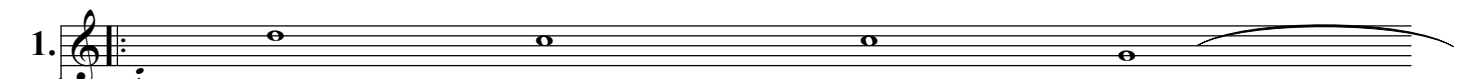
D.C. (Repeat the whole music few times)

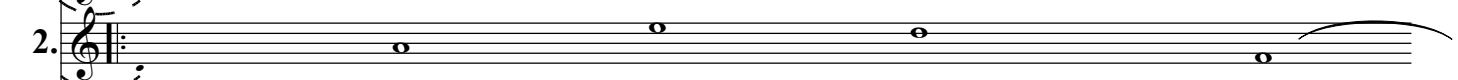
D.C. (Repeat the whole music few times)

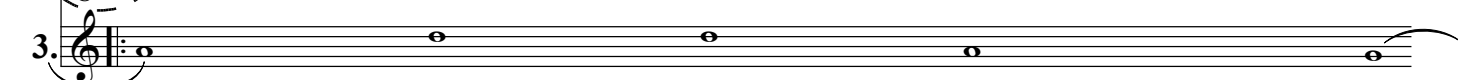
D.C. (Repeat the whole music few times)

Inner repetition

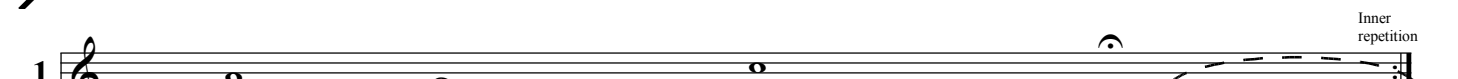
\* The approximate starting point of strings  
(start playing, when the other instruments  
play the inner repetition second time!)

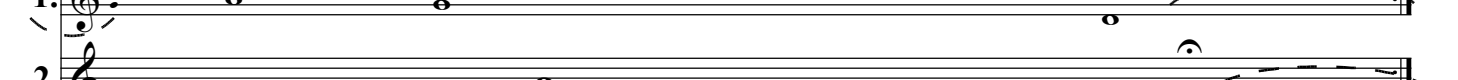
1. 

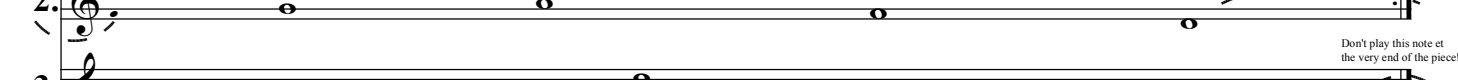
2. 

3. 

Inner repetition

1. 

2. 

3. 

Inner repetition

Don't play this note at the very end of the piece!

The whole music should be played only one time